

Veiledning om utfylling av skjemaet

Gule felt: Leses/fylles ut av alle ektefeller ved uskifte. Dette er tilstrekkelig om avdøde verken etterlater seg særreie eller særkullsbarn. I tillegg leses/fylles ut:

Grønne felt: Hvis avdøde hadde særkullsbarn.

Rosa felt: Hvis avdøde hadde særeie.

Det er viktig at teksten leses og at utfyllingen er nøyaktig.

Før det bes om uskifte, bør det nøye vurderes om dette er den mest hensiktsmessige ordning for gjenlevende ektefelle. Hva som «lønner seg» vil avhenge av en rekke forhold, blant annet verdien av aktiva og størrelsen på gjelden, hvilke arvinger/gruppe av arvinger det eventuelt er aktuelt å sitte i uskifte med, forsikringsutbetalinger og annen arv som vil gå inn i uskifteboet, samt ikke minst gjenlevende ektefelles alder og inntektsforhold. I en del tilfeller, særlig for eldre mennesker, vil uskiftet bo være den beste ordningen. Uskifteadgangen bortfaller hvis begjæring om separasjon er mottatt av statsforvalteren før dødsfallet eller søksmål om skilsmisse er mottatt av retten.

I skjemaet ERKLÆRING OM PRIVAT SKIFTE AV DØDSBO gis en orientering om gjenlevende ektefelles arverett. Enkelte orienteringer gis også i dette skjema. For mer utfyllende veiledning vises til egne nettsider om arv under www.domstol.no. Retten kan også gi nærmere orientering.

Opplysninger om avdøde

Fullt navn: Fødselsnr. (11 siffer):

Boligadresse: Dødsdato:

Opplysninger om gjenlevende ektefelle

Fullt navn: Fødselsnr. (11 siffer):

Boligadresse: Telefon nr.:

Opplysninger om avdødes arvinger

Hvis avdøde etterlot testament/gjensidig testament, sett kryss her

Testamentet vedlegges i original om det ikke var oppbevart ved en domstol eller er sendt inn tidligere.

Her føres opp alle andre arvinger etter avdøde enn gjenlevende ektefelle og eventuelle særkullsbarn (alternativt barn av særkullsbarn).

Avdødes eventuelle særkullsbarn (alternativt barn av særkullsbarn) skal føres i neste rubrikk (rubrikken er merket grønn).

For arvinger som er mindreårige eller fratatt rettslig handleevne må verges navn og adresse påføres linjen under den aktuelle arving.

AVDØDES ARVINGER (utenom eventuelle særkullsbarn som skal opplyses i det grønne feltet nedenfor):

Fullt navn	Fødselsdato	Adresse	Slektskap med avdøde
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			

Dersom plassen her er for knapp, så fortsett fortegnelsen over arvinger på eget ark.

AVDØDE ETTERLOT SEG FØLGENDE SÆRKULLSBARN (Oppgi også eventuelle verger):

Fullt navn	Fødselsdato	Adresse	Slektskap med avdøde
1.			
2.			
3.			
4.			

Uskifte med avdødes særkullsbarn

Gjenlevende ektefelle har ikke krav på å sitte i uskifte med avdødes særkullsbarn. Samtykker ikke særkullsbarn i uskifte, må det skiftes med disse. Det resterende bo kan så overtas til uskifte med de øvrige arvinger. For mindreårige særkullsbarn må statsforvalteren (vergemålsavdelingen) samtykke. Slikt samtykke gis som regel bare hvis det er til fordel for barnet at gjenlevende ektefelle får anledning til fullstendig uskifte. Dette vil vanligvis kunne være tilfelle om særkullsbarnet bor sammen med den gjenlevende ektefellen. Samtykke kan gis på dette skjema eller på særskilt ark.

Opplysninger om boet

Opplysninger om mulig landbrukseiendom

Eide avdøde landbrukseiendom eller ideell andel i en landbrukseiendom (eiendom som har over 5 dekar dyrket jord eller 25 dekar produktiv skog)

Hvis ja, oppgi matrikkelenheten: gnr.   bnr.   i kommune

Hvis nei, kryss av her:

Spørsmålet må besvares uavhengig av om avdøde eide fast eiendom eller ikke.

Oversikt over eiendeler og gjeld

Gjenlevende ektefelle skal gi en summarisk oppgave over sine og avdødes eiendeler og gjeld. Rubrikkene nedenfor MÅ derfor fylles ut.

I et fellesbo er det ofte ikke helt lett å skille mellom hva hver av ektefellene «eier» og hvem av dem som hefter for fellesboets forskjellige gjeldsposter. Noe lettere er det med hensyn til særeie, om noen av ektefellene har det. Da har man ektepakten, gavebrev eller testamentsbestemmelser å holde seg til. Eventuelle slike dokumenter må vedlegges uskiftebegjæringen.

Når det gjelder felleseiet og gjeld knyttet til dette, er det kanskje enklest å si at alt som ektefellene har anskaffet sammen, tilhører begge med like deler. Det er som oftest riktig. Slike verdier føres opp i rubrikk 1 i skjemaet nedenfor. Gjeld knyttet til slike verdier, som begge hefter for, føres i rubrikk 6. Verdier som den ene har arvet eller alene anskaffet på annen måte, oppføres under vedkommende i rubrikk 2 eller 3. Gjeld knyttet til slike ting oppføres under den som har stiftet den, under rubrikk 7 eller 8. Eksempelvis kan nevnes at skattegjeld føres på den som er

Gjenstander og verdier som i henhold til ektepakt, gavebrev eller testament er særeie, føres under vedkommende ektefelles særeie i rubrikk 4 eller 5. Gjeld knyttet til særeie føres på tilsvarende måte under rubrikk 9 eller 10.

EIEDELER - summarisk Spesifiser større verdier, summer ellers verdiene under de angitte hovedgruppene: Rund gjerne av til nærmeste hele 1000 kr.	FELLESEIET			SÆREIE	
	Tilhører/ anskaffet av begge ektefeller 1	Tilhører/ anskaffet av avdøde ektefelle 2	Tilhører/ anskaffet av gjenlevende ektefelle 3	Tilhører avdøde ektefelle 4	Tilhører gjenlevende ektefelle 5
Faste eiendommer, leiligheter m.v. Boliginnskudd o.l.					
Næringsvirksomhet, tilgodehavender, m.v.					
Biler, båter, maskiner, kapitalgjenstander					
Innbo og løsøre. Kunst og samlinger					
Bankinnskudd, aksjer, verdipapirer o.l.					
Annen formue eller verdier av betydning					
SUM FORMUE					
(spesifikasjon ikke nødvendig):	GJELD begge hefter for 6	GJELD avdøde hefter for 7	GJELD gjenlevende hefter for 8	Avdødes særgjeld 9	Gjenlevendes særgjeld 10
SUM GJELD					

Dersom avdødes rådighetsandel er insolvent (**avdødes gjeld er større enn hans verdier**), bør ikke boet - på grunn av gjeldsansvaret - overtas til uskifte.

Samtykke til uskifte med særkullsbarn

Statsforvalteren samtykker i at boet overtas i uskifte med avdødes mindreårige særkullsbarn eller særkullsbarn som er fratatt rettslig handleevne, se arveloven § 15 annet ledd.

Dato / 20

Statsforvalterens stempel og underskrift

Undertegnede myndige særkullsbarn samtykker i at gjenlevende overtar boet i uskifte med meg/oss, se arveloven § 15 første ledd.

(For mindreårige eller arvinger fratatt rettslig handleevne, må statsforvalteren samtykke og vergen underskrive her.)

Dato / 20

Uskifte med særeiemidler

Hvis det ikke er bestemt i ektepakt eller testament, må gjenlevende ektefelle ha samtykke fra de andre arvingene for å kunne sitte i uskifte med avdødes særeie. For mindreårige arvinger må i så fall statsforvalteren samtykke. Dette kan statsforvalteren gjøre i rubrikken nedenfor.

Har eller får gjenlevende ektefelle adgang til å sitte i uskifte med avdødes særeie, går også lengstlevendes eget særeie inn i boet, om det ikke i ektepakt, testament eller ved avtale med arvingene er truffet annen bestemmelse, eller særeiet har grunnlag i påbud av giver eller overlater.

Skal uskifteboet omfatte særeie som får betydning for arvingenes andeler i boet på et senere skifte, skal gjenlevende ektefelle og arvingene gjøre avtale om verdiforholdene mellom særeiemidlene. Klarer man ikke å få til slik avtale selv, skal retten fastsette verdiforholdene.

Retten anbefaler at det ved uskifte med særeiemidler alltid inngås slik avtale:

Avtale om uskifte med særeiemidler

Underskrevne arvinger etter avdøde _____

samtykker herved i at gjenlevende ektefelle _____
sitter i uskiftet bo med avdødes særeiemidler.

Ved fremtidig skifte, i levende live eller ved lengstlevendes død ved testamentariske bestemmelser eller andre disposisjoner skal

_____ % av det hele bo ansees som førstavdødes andel, og

_____ % som lengstlevendes andel og eiendom

Dato / 20

Underskrifter av alle arvingene.
For mindreårige eller arvinger fratatt rettslig handleevne, må vergen underskrive.

_____
Gjenlevende ektefelle

Statsforvalteren samtykker i at avdødes særeie inngår i uskifteboet, se arveloven § 14 annet ledd siste punktum.

Dato / 20

Statsforvalterens stempel og underskrift

Midlertidig verge (setteverge)

Hvis gjenlevende ektefelle trenger samtykke for å overta avdødes særeie til uskifte med mindreårige arvinger som gjenlevende ektefelle er verge for (f.eks. ektefellenes mindreårige fellesbarn), må det oppnevnes midlertidig verge (setteverge). Slik verge skal også oppnevnes dersom den mindreårige arvingen og vergen har motstridende interesser i uskifteboet. Statsforvalteren må kontaktes for oppnevning av midlertidig verge.

Andre opplysninger

Samtykke er ikke nødvendig

Om annet ikke er fastsatt i ektepakt eller testament, trenger gjenlevende ektefelle aldri samtykke til å overta felleseie i uskifte når øvrige arvinger er fellesbarna med avdøde, eller eventuelt avdødes slektsarvinger om avdøde ikke etterlater seg livsarvinger.

Gjenlevende ektefelle trenger heller ikke arvingenes samtykke til den summariske oppgaven over boets eiendeler og gjeld på side 2.

Samtykke er nødvendig

Særkullsbarn må samtykke i at gjenlevende ektefelle sitter i uskifte med dem.

Uskifte med avdødes særreiemidler krever samtykke om ikke annet fremgår av ektepakt eller testament. Ved avtale om uskifte med særreiemidler må man være enige i booppgaven, se side 2 og avtale på side 3

Dersom avdøde hadde særreie som ikke går inn i uskifteboet, må dette skiftes mellom arvingene.

Om avdøde særkullsbarn ikke samtykker i uskifte, har de krav på fullt arveoppgjør for seg. Før retten overlater det resterende bo til delvis uskifte til gjenlevende ektefelle, bør særkullsbarna gi erklæring om at de har fått arven, eller har inngått bindende avtale om skifte av den. Også andre arvinger som får fullt arveoppgjør kan gi slik

ERKLÆRING:

Jeg/vi arvinger etter avdøde erklærer at vi har mottatt fullt arveoppgjør/inngått bindende avtale om fullt arveoppgjør og derfor ikke har noe mer å kreve i boet etter avdøde.

Dato / 20

_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

Plass for tilleggsopplysninger (Tilleggsopplysninger kan også gis på eget ark):

Erklæring fra gjenlevende ektefelle

Så langt jeg kjenner til er foranstående opplysninger riktige og uttømmende.

- Avdøde hadde ikke særreie eller særkullsbarn. Jeg overtar hele boet i uskifte.
- Avdøde hadde særreie. (Ektepakt/gavebrev/testament som ikke er innlevert tidligere, vedlegges.)
- Avdødes særreiet er/vil bli skiftet med avdødes arvinger og går ikke inn i uskifteboet. Jeg overtar bare fellesboet i uskifte. Heller ikke mitt mulige særreie går inn i uskifteboet.
- Avdødes særreie er delvis skiftet i henhold til inngått avtale, testament eller ektepakt (inntatt foran eller vedlegges).
- Avdødes særreie (og mitt eventuelle særreie, med unntak for særreie som har grunnlag i påbud fra giver eller arvelater) går inn i uskifteboet i henhold til inngått avtale, testament eller ektepakt (inntatt foran eller vedlagt).
- Avdøde har særkullsbarn.
- Jeg overtar boet i uskifte med særkullsbarn, se samtykke på side 3.
- Jeg har skiftet/vil skifte med avdødes særkullsbarn som ikke har samtykket i uskifte, og overtar det resterende bo i delvis uskifte.

GJELDSANSVAR innebærer at gjenlevende ektefelle påtar seg ansvaret for avdødes forpliktelser, og selv må dekke et eventuelt underskudd dersom avdødes gjeld er større enn formuen.

Jeg påtar meg med dette fullt ansvar for avdødes gjeld og andre forpliktelser.

Sted: Dato: / 20 Underskrift:

Gjenlevende ektefelle
(Se om digital signatur på www.domstol.no)